

Tal dia
com
avui fa...

1
any

L'Ebre es prepara
Govern i alcaldes de les Terres de l'Ebre eviten l'alarmisme tot i l'excepcional crisi sísmica. Els experts preveuen més sísmes durant uns dies.

10
anys

El cop a ETA
Interior troba precipitat parlar de la fi d'ETA tot i la captura d'Antza. La policia confia que la banda trigui a refer-se i quedi molt debilitada.

20
anys

Ampliació europea
La Unió Europea obre la porta a l'adhesió de sis països de l'est. Alemanya força la situació per assolir-ne l'ingrés el 2000.

Viure
sense tu

Xavier
Graset

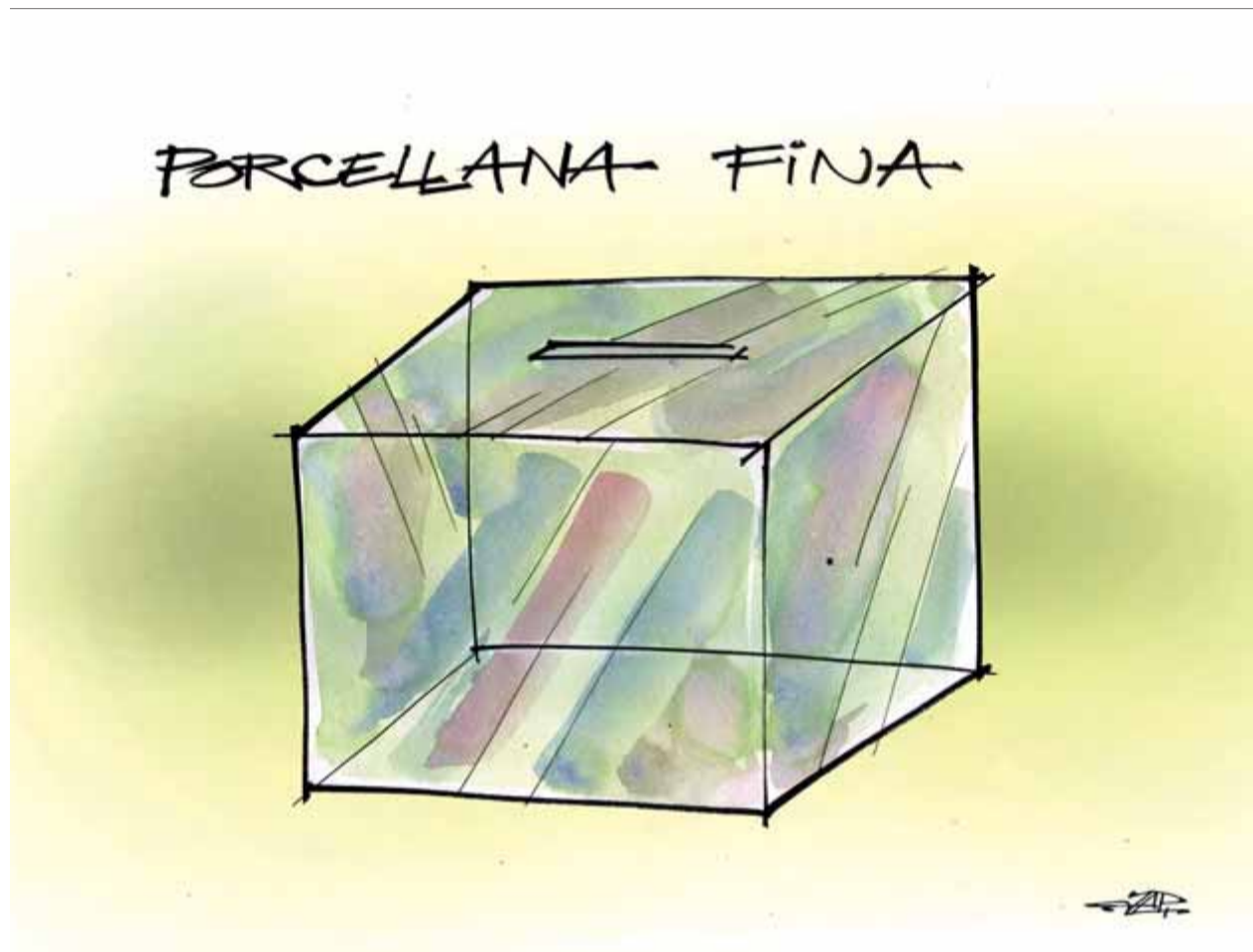

Cendra

A la plaça de Campo dei Fiori, a Roma, enmig de les flors, les espècies i les parades del mercat matinal, una escultura negra com el sutge recorda que allí van cremar el filòsof i fratre dominicà Giordano Bruno. La inquisició romana li havia obert un procés per heretgia que va durar vuit anys i el va dur a la foguera el 17 de febrer del 1600. El periple de Bruno fugint de la justícia, el va fer anar de Nàpols a diverses ciutats d'Itàlia, França, Suïssa, Anglaterra i d'Alemanya. I allí, el 1591 va rebre una invitació per anar a Venècia, on el seu mecenes el va lliurar a la inquisició. Se'l perseguia per les seves teories cosmogòniques i metafísiques, per assegurar que la Terra i els altres planetes es mouen al voltant del Sol, que tots els cossos són vius i que no hi ha cap jerarquia que valgui.

Vivim hores en què no hi ha cap paraula ociosa

Just aquests dies s'acaba de publicar *El sopar de cendra*, en traducció d'Anna Casassas (Premi Ciutat de Tarragona de traducció Vidal Alcover), el primer dels sis discursos filosòfics on Giordano Bruno explica com ho veu en un diàleg amb els doctors d'Oxford, que titlla d'ases ignorants. I en uns versos d'arrencada aconsella que "no vagis mai nu al rusc a buscar mel," o "al bardissar, no sembris mai descalç". Veritats com el puny, que ens serveixen en aquests moments tan delicats en què la política tiba de la història. Bruno, admirador de l'obra de Ramon Llull, en va difondre l'art de la memòria i les seves regles mnemotècniques, a les diferents universitats on va ensenyar. Idees per canviar la visió del món. Per canviar les coses. Diu Bruno en el seu text que "coses mínimes i sòrdides poden ser llavors de coses grans i excel·lents". Les coses insignificants poden amagar un sentit profund. Vivim hores en què no hi ha cap paraula ociosa. Per bé aquells que tenen la responsabilitat d'estudiar-les i analitzar-les en fan pires per cremar els nous heretges. Aquells que han gosat a dir que la Terra és rodona, i que volen votar per certificar-ho, tenen l'amenaça que el seus sopars siguin de cendra.

LA
PUNXA
D'EN
JAP

Joan
Antoni
Poch

Vuits i nous Cine Texas

Manuel
Cuyàs

El cineasta Ventura Pons ha reobert a Barcelona l'antic cine Texas del barri de Gràcia. Ha anunciat que serà un cine com "els d'abans", però jo observo la programació i escolto les paraules del seu impulsor i només veig la semblança en el fet que s'hi fan sessions dobles, amb pel·lícules de reestrena. La resta no s'assembla gens als cines de quan era petit i jove. Al Texas, les pel·lícules no s'ofereixen doblades sinó en versió original subtitulada. Si nosaltres ens haguéssim hagut d'enfrontar amb una pel·lícula "amb lletres", una pel·lícula "per llegir", les butaques haurien volat, el cos d'acomodadors s'hauria mobilitzat, els projectio-nistes haurien encès els llums i la taquillera hauria corregut a buscar àrnica a

la farmaciola. Una sessió doble de les "d'abans", per merèixer aquesta consideració, havia d'oferir la pel·lícula bona i la dolenta. De pel·lícules dolentes n'hi ha moltes, però la intenció del Texas és que totes siguin bones. Una de les dues també havia de ser preceptivament en blanc i negre. Se'n fan ara en blanc i negre, a banda les experimentals i de fer-se els interessants?

Al cine Texas no s'hi podrà entrar menjar. La restricció ha estat molt celebrada pels refractaris al consum de crispetes i d'aquelles substàncies dolces de colors que tenen la textura de l'albergínia i que en diuen "xutxes". Jo, i com jo els petits i grans que anàvem als cines "d'abans", havíem acompanyat les pel·lícules amb pipes, cacauets, pega dolça, regalèssia, xufles, xocolata, caramels i unes ensaimades com un volant de camió. Les crispetes sembla que siguin un in-

vent d'ara però jo les situo en *Els Deu Manaments*, que és una pel·lícula d'abans de la nostra era.

El cine Publi del passeig de Gràcia de Barcelona va començar fent documentals i noticiaris des de bon matí fins a la nit, sense interrupció. No vaig conèixer aquella època però m'havien explicat que a l'hora de dinar molta gent, sobretot la de fora que havia anat a Barcelona per una gestió, s'hi recollia per ingerir l'entrepà que s'havia dut de casa. Em vaig fer assidu del Publi quan es va convertir en cine d'art i assaig. Va conservar el mateix règim horari, i un migdia, veient-hi *Repulsió* de Polanski, que és una pel·lícula que presenta alguns aliments en descomposició i fa una mica de fàstic, vaig

ANTHONY GARNER

coincidir amb un senyor al meu costat que a mitja projecció es va treure una carmanyola amb dos talls de carn arrebossada, una ampolleta de vi i una taronja. Després va tancar els ulls i va fer la migdiada.

Celebro la iniciativa del cine Texas i desitjo que vagi molt bé, però si vol ser un cine "d'abans", parlem-ne.